

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om butikstid.

Af industriministeren (Trøjborg).

(Fremsat 18/11 93).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 8 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ophævelse af lov om butikstid. (Afskaffelse af lukkeloven).

Af Pia Kjærsgaard (FP) m.fl.

(Fremsat 10/11 93).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Trøjborg):

De to forslag om butikstidslovgivningen, vi behandler i dag, markerer en klar forskel mellem regeringens og Fremskridtspartiets opfattelse.

Regeringens forslag til en ny lov om butikstid indeholder en moderne og forenklet lovgivning, som har været meget debatteret ude omkring, og som består af tre hovedelementer: For det første imødekommer den det ønske om fleksibilitet, som store dele af detailhandelen og forbrugerne har, for det andet tager den hensyn til de ansatte og de mindre butikker, og for det tredje strammer den op på reglernes fortolkning og anvendelse.

I de senere år har butikstidsloven været indgående drøftet her i Folketinget, i brancheorganisationerne og ikke mindst i medierne. Jeg

er enig med Fremskridtspartiet i, at det er på tide at gøre noget ved de nuværende problemstillinger; men her holder enigheden også op.

Butikstidsloven spiller stadig en vigtig rolle i samfundet. En række indbyrdes modstridende ønsker skal forenes i en løsning, der er rimelig for alle parter, og regeringen mener derfor, at det er at gå for vidt helt at afskaffe enhver regulering af butikernes forhold. En ophævelse af butikstidsloven, som Fremskridtspartiet foreslår, vil skabe nye problemer. Der vil f.eks. blive adgang til butikssalg af øl, vin og spiritus døgnet rundt. Det vil kunne få meget alvorlige konsekvenser, ikke mindst for unges alkoholmisbrug og hvad deraf følger, og samtidig er det ikke muligt at forudsige, hvilke konsekvenser en fuldstændig ophævelse af butikstidsloven kan få for mindre lokalsamfund.

Regeringen lægger stor vægt på, at lokalsamfundene trives. Nærbutikkerne har en vigtig plads i dagligdagen i de mindre samfund, og det skulle nødigt gå sådan, at nærbutikkerne må ophøre, fordi de ikke kan tage konkurrencen med fjerntliggende butikcentre og varehuskæder op i fornødent omfang. Vi kan ikke her i Folketinget sidde opgaven om at finde en rimelig løsning overhørig, vi må forholde os til problemerne og søge reelle løsninger.

De gældende åbningstidsbestemmelser har skabt problemer og besvær for detailhandelen og for forbrugerne; men på den anden side taler hensynet til de butiksansatte og til de mindre butikker for at bevare visse begrænsninger i åbningstiderne. Jeg tillægger det derfor stor betydning, at arbejdsmarkedets parter har haft lejlighed til at drøfte problemstillingen, og jeg er ikke i tvivl om, at denne omstændighed har været medvirkende til en opblødning i organisationernes synspunkter, som har ført frem til det forslag, som HK og Dansk Handel og Service præsenterede for mig i sensommeren. Der er efter min opfattelse tale om et afbalanceret forslag, som har været udgangspunkt for regeringens forslag til ny lov om butikstid. Man kan også sige, at forslaget fra Dansk Handel og Service og HK er kommet til i forbindelse med en proces, hvor Folketingets partier har spillet en nok så afgørende rolle i forbindelse med den høring, som blev holdt for godt og vel et år siden her i Folketinget.

Regeringen har valgt at fastholde de åbningstider, som disse organisationer er blevet

[Industriministeren]

enige om, dvs. en moderat udvidelse af butikstiden med længere daglig åbningstid og to lange lørdage om måneden.

Der er behov for en forenkling af reglerne om varesortimentet for de butikker, der må holde åbent uden for den almindelige butikstid. Hidtil har varesortimentet været opdelt på 7 forskellige butikstyper, f.eks. bagerforretninger, blomsterforretninger og kiosker. Et fælles sortiment for disse butikker vil gøre reglerne mere overskuelige. Herved bliver loven mere klar for sortimentsbutikkerne, og det bliver nemmere for forbrugerne at danne sig et overblik over, hvilke varer der kan købes uden for den normale butikstid.

Kommunernes dispensationspraksis efter den gældende lov har været meget forskellig og til tider meget liberal. Dette har skabt konkurrenceforvridende skel kommunerne imellem, og for at komme disse konkurrencemæssige skævheder til livs foreslår regeringen, at der nu indføres – eller genindføres, om man vil – et Butikstidsankenævns, der kan tage stilling til lovligheden af de dispensationer, kommunerne giver. Ankenævnet vil hermed sikre en ensartet administration af loven.

Et særligt problem med den nuværende lovgivning er, at visse butikker ikke tager overholdelsen af reglerne særlig tungt, for at sige det mildt. Lovovertrædelserne medvirker til en konkurrenceforvridning mellem butikker, der er helt uacceptabel, og risikoen for underminering af loven på grund af manglende overholdelse af reglerne er ikke fjern. Jeg er klar over, at en del af problemet skyldes, at de nuværende regler er uoverskuelige; men jeg mener også, at en opstramning af sanktionsreglerne er tiltrængt. Regeringen foreslår derfor for det første en skærpelse af bøderegerne og for det andet, at domstolene får mulighed for at indskrænke åbningstiden og sortimentet for butikker, der på grov måde eller gentagne gange har overtrådt lovgivningen.

Butikkerne, forbrugerne, de ansatte og lokalsamfundene vil være godt tjent med den løsning, der ligger i regeringens forslag. Vi vil få en lov, der er rimelig, overskuelig og forholder sig til de reelle problemer, som eksisterer i et moderne samfund.

Jeg må derfor slutte med at sige, at regeringen ikke kan tilslutte sig Fremskridtspartiets forslag til ophævelse af lov om butikstid.

Lissa Mathiasen (S):

Loven om butikstid eller lukkeloven, som den populært kaldes, har gennem de sidste mange år været genstand for utrolig megen debat, ikke bare her i Folketinget, men også i brancheorganisationerne for slet ikke at tale om i medierne.

Ser vi på den bestående lukkelov, er det egentlig også meget forståeligt, at debatten til tider har taget et ret voldsomt omfang, for de gældende bestemmelser har i en årrække skabt problemer og store besværligheder. Det har været svært for forbrugerne at finde ud af, hvornår det var muligt at handle, og de gældende sortimentsbestemmelser har givet store problemer med afgrænsning af varesortimenterne. Ikke mindst må vi konstatere, at en stor del af sortimentsbutikkerne har haft svært ved at overholde bestemmelserne, hvilket har givet en helt urimelig konkurrenceforvridning.

Tilsvarende må vi også konstatere, at dispensationsbestemmelserne er blevet underkastet en meget forskellig og til tider yderst liberal fortolkning i de enkelte kommuner, hvilket har givet anledning til en urimelig form for konkurrenceforvridning butikkerne imellem, ligesom det også i høj grad har betydet nogle meget ugunstige arbejdsforhold for de ansatte. Vi kan også se på den mængde af sager, der har været indbragt for tilsynsrådene, at der er et behov for at få disse problemer løst.

I oktober 1992 forsøgte den daværende konservative industriminister, Anne Birgitte Lundholt, at komme med et bud på, hvordan en ny lovgivning på området kunne se ud, nemlig en total liberalisering – stort set en ophævelse af lukkeloven. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi og mange med os fandt forsøget ret håbløst. Såvel de butiksansatte som en stor gruppe af de mindre butikker var kommet totalt i klemme, såfremt det forslag var blevet gennemført, hvilket også de mange reaktioner, vi fik, tydeligt viste, men jeg skal være den første til at erkende, at det er svært at finde en bred løsningsmodel, som formår at favne de mange og modsatrettede ønsker til en ny lukkelov. Det var baggrunden for, at Socialdemokratiet i forbindelse med høringen om lukkeloven i december 1992 gav udtryk for, at vi fandt det godt, hvis arbejdsmarkedets parter kunne være i stand til at komme med et udspil, som kunne danne grundlag for en ny lovgivning på området.

[Lissa Mathiasen]

Lovforslaget fra industriministeren, der her er til behandling, bygger for en væsentlig del på det oplæg, der er kommet fra HK og Dansk Handel og Service, og som klart vidner om den vilje, der har været til at bygge bro mellem de forskellige ønsker til en ny lovgivning, samtidig med at man har taget hånd om de ansattes arbejdsforhold.

Der er i lovforslaget foretaget en nøje afvejning af ønskerne om udvidede åbningstider over for de hensyn, der har talt for at bevare begrænsningerne i åbningstiderne. I forslaget lægges der op til, at der indføres en fast butikstid, så butikkerne kan holde åbent på hverdage fra kl. 6 til kl. 20 og på lørdage til kl. 14, samtidig med at der indføres to lange lørdage om måneden med åbningstid til kl. 17, nemlig den første og sidste lørdag i måneden. Der lægges endvidere op til, at juleaftensdag og grundlovsdag gøres til lukkedage, og det betyder, at bestemmelsen i den nuværende lov om 10 fri timer om ugen herefter bortfalder.

Lovforslaget lægger op til en genindførelse af Butiksankenævnet, og det hilser vi med meget stor glæde. Udviklingen siden afskaffelsen af Butiksankenævnet i 1989 og til i dag har meget tydeligt vist, hvilke problemer det skaber, når der ikke er en ensartet administration af loven. Det er vores tro og håb, at vi med genindførelsen fremover vil se en ensartet fortolkning af loven i samtlige landets kommuner.

Vi er også godt tilfredse med, at lovforslaget lægger op til, at enhver kan anmelde lovovertrædelser til politiet, ligesom politiet på eget initiativ kan retsforfølge overtrædelser. Sammenholdt med stramningerne af sanktionerne tror vi det vil medføre, at vi fremover undgår, at visse butikker nærmest konsekvent overtræder reglerne.

Alt i alt vil jeg sige, at jeg mener, man med dette lovforslag har formået at finde frem til en rimelig afbalanceret ny lukkelov, men naturligvis, vi er heller ikke uvidende om den debat, der har været på det seneste om forslaget. Vi har hørt de bekymrede ord fra de mindre butikker, ligesom vi har hørt de ansattes reaktioner. Langt hen ad vejen har vi også meget stor forståelse for de bekymringer.

Men måske skyldes reaktionerne primært, at der er nogle, som meget bevidst i den senere tid har gjort, hvad de kunne, for at forplumre debatten. Samtidig med, at man selv taler for

og arbejder for en total liberalisering – noget, der ligner en ophævelse af lukkeloven – har man givet udtryk for, at denne ret begrænsede liberalisering ville ødelægge hele detailhandelns struktur, og at det kun ville blive de store kæder og store butikker, der ville få glæde af lovforslaget med tilsvarende meget håbløse forhold for de ansatte. Ét er, at jeg har svært ved at forstå logikken i argumentationen, men noget andet er, at jeg heller ikke mener, frygten er berettiget. For os handler det nemlig ikke om, at forretningerne skal holde åbent i flere timer end i dag; for os handler det ikke om, at de ansatte skal have længere arbejdstid, men derimod om, at den nye lov skal sikre, at der bliver bedre muligheder for hver enkelt butik for at tilpasse åbningstiden til kundernes behov.

Vi mener i Socialdemokratiet, at der med lovforslaget her er fastlagt nogle rammer; det er så op til den enkelte at vurdere, hvorvidt man ønsker at bevare den nuværende åbningstid eller måske forskyde den, og i så fald på hvilke dage. Jeg mener, at vi med dette lovforslag får nogle rammer, som skulle give mulighed for, at loven kan komme til at virke til alles tilfredshed fremover.

Lad mig komme med et lille hjertesuk her til sidst. Jeg håber også, at det hen ad vejen vil lykkes at få en mere ensartet åbningstid – så ensartet, som det er muligt – i de forskellige byer, så man som forbruger får lidt lettere betingelser fremover. Tilsvarende håber jeg også, at vi med dette lovforslag får skabt ro omkring butikkernes åbningstid i de kommende mange år, for det synes jeg vi trænger til.

Med disse bemærkninger håber og tror jeg, det klart er fremgået, at vi kan støtte det af industriministeren fremsatte lovforslag, og til gengæld tror jeg også, det tilsvarende er fremgået lige så klart, at vi ikke kan støtte Fremskridtspartiets lovforslag.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Fru Lissa Mathiasen sagde, at dette lovforslag giver den enkelte forretning mulighed for at tilpasse åbningstiden efter de lokale ønsker og behov og forretningens behov; men så sluttede fru Lissa Mathiasen af med at sige, at Socialdemokratiet håber, at loven vil give ensartede åbningstider, så man kan slippe for de

[Erik Larsen]

meget varierede åbningstider og den deraf følgende uoverskuelighed for kunderne. Det harmonerer jo ikke rigtigt, og det vil jeg gerne have et svar på.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jo, jeg synes faktisk, det harmonerer meget fint. Vi har et stille håb om, at man i de enkelte byer tilpasser butikernes åbningstid efter forbrugernes ønsker.

Flemming Hansen (KF):

Vi er nu i gang med den årlige debat om lukkeloven, hvor jeg i år indledningsvis kan konstatere, at når man er af en anden mening end fru Lissa Mathiasen, forplumrer man debatten. Men o.k., det er da et udgangspunkt.

Jeg vil koncentrere mig om regeringens lovforslag, fordi vi ved, at der i dag ikke er flertal i dette Folketing for den liberalisering, som daværende industriminister Anne Birgitte Lundholt foreslog i sidste samling. Modsætningsvis skal jeg sige, at Fremskridtspartiets forslag kan vi ikke støtte; den konservative folketingsgruppe vil aldrig gå ind for, at der skal være åbningstid i butikkerne i almindelighed om søndagen.

Blandt regeringspartierne har forslaget spøgt siden maj, og uenigheden har været ganske betydelig. Under forberedelserne til denne tale sad jeg bl.a. og læste, hvad fru Sonja Albrink sagde sidste gang, og det står jo i ret skærende kontrast til det forslag, der er kommet frem i dag. Kristeligt Folkeparti har vel også givet sig på en hel del punkter, og det er måske naturligt i en flertalsregering, at man gør det på den måde; det har jeg ingen forudsætning for at bedømme efter de første 10 måneder.

Men vi har altså fået et lovforslag, om hvilket jeg vil sige, at det er overflødig og er unødvendigt. Min værste kritik er dog – og her henvender jeg mig direkte til industriministeren – er den uanstændighed, med hvilken tidsfaktoren indgår i ministerens lovforslag. Ministeren siger i sit lovforslag, at det skal træde i kraft 1. april 1994. Jeg finder det uanstændigt, hr. industriminister, at regeringen, når den har brugt ¾ år på at blive enige om den smule forslag her, så siger til medarbejderne: I har altså 3 måneder, så skal I være klar. Loven træder i kraft den 1. april. Til Folketinget siger man: I

har nøjagtig 17 dage, så skal det være færdigt. Vi behandler det i dag, den 1. december, og den 17. eller den 18. december skal vi sendes hjem på juleferie. Sådan kan man ikke behandle Folketinget, hr. minister! Vi vil ikke være med til det. Det er uacceptabelt!

Af de enkelte punkter i lovforslaget vil jeg først og fremmest koncentrere mig om de to lange lørdage, som ministeren lægger op til. Ministeren henviser meget til, hvad der er sagt parterne – HK og Arbejdsgiverforeningen – imellem.

Jeg vil gerne bede ministeren læse, hvad der står i overenskomsten mellem de samme parter. Der står nemlig, at det tilsigtes, at medarbejderne i videst muligt omfang kun arbejder én lang lørdag om måneden. Når man skal det, er det ikke noget problem, hvis man har 20-30-40-50 ansatte, så er det bare et spørgsmål om at planlægge. Men flertallet af danske butikker, langt, langt de fleste, har mellem én og fem ansatte, og derfor er det ikke realistisk for disse butikker at holde åbent to lange lørdage om måneden. Medarbejderne kan nemlig ikke »i videst muligt omfang« undgå at arbejde om lørdagen, og derfor er det en meget elegant måde at fremskynde butiksdøden i betydeligt omfang på. Jeg skal vende tilbage til det senere.

Så vil ministeren genindføre Butikstidsankenævnet. Så vidt jeg husker, står der noget om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal bemyndige visse organisationer til at have ret til at klage til Butikstidsankenævnet. Hvad er det for en gang embedsmandsvælde, at visse organisationer skal have bemyndigelse af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at have ret til at klage? Jeg har aldrig hørt noget så galt! Det er socialdemokratisk politik, når den er værst. Derudover skal det koste 4.000 kr., forstår jeg, at klage. Det kan godt være, at det er et effektivt middel til at undgå at få klagerne ind. Men så kunne man lige så godt lade være at genindføre Butikstidsankenævnet.

Vi har her i Danmark en minister for erhvervspolitisk samordning. Ministeren har lavet en redegørelse, hvor ministeren skriver, at de mange små virksomheder er en styrke for dansk økonomi, fordi det betyder øget dynamik og fleksibilitet. Ministeren skriver også, at virksomheder med under 10 ansatte står for en tredjedel af den samlede private beskæftigelse

[Flemming Hansen]

her i landet. Det er ganske meget. En meget stor del af disse virksomheder og ansatte er i øvrigt virksomheder og ansatte i detailhandelen, og det er altså disse, man helt sikkert vil forsøge at forhindre i at overleve med det lovforslag, man her lægger frem.

Når man dertil lægger, at regeringen og i øvrigt hele Folketinget har været enige om en ganske aktiv landsbypolitik, hvor man siger, at vi skal forsøge at bevare landsbysamfundet – det er vigtigt for os, det er jeg enig i – må man sige, at med dette lovforslag vil det være en god idé at slå en streg over landsbyerne. Glem dem! I vil ikke have med dem at gøre. Regeringen gør det bevidst. Det er givet, at når der skal være åbent to lange lørdage om måneden, vil butiksdøden specielt i landsbysamfundene blive fremskyndet.

Der bliver normalt henvist til Sverige, når vi diskuterer lukkelov. Der bliver også ofte sagt, at i Sverige har man ingen lukkelov, og det er såre dejligt. Jeg vil gerne sige, at de sidste oplysninger, jeg har fået, går ud på, at man i Sverige fra fagbevægelsens side nu stiller krav om, at lukkeloven skal genindføres, fordi man kan se, at det mismask, der fungerer derovre, hvor det næsten kun er folk fra fremmede lande og helt unge og ufaglærte, der står i butikkerne, ikke er til gavn for den svenske forbruger.

Fru Lissa Mathiasen sagde, at der tidligere var en vældig debat om lukkeloven ude omkring i samfundet. Jeg kan sige til fru Lissa Mathiasen, at det er der altså også nu. Jeg er bekendt med, at HK i mange store byer har holdt festkomsammener, hvor man har forsøgt at fortælle regeringen og specielt Socialdemokratiet, hvor galt det her er.

Jeg har et referat fra Horsens Folkeblad fra fredag den 26. november. Horsens Handelsstandsforening – som ministeren selvfølgelig er bekendt med – afholdt deres generalforsamling, og på den stillede formanden, hr. Mogens Lyster Poulsen, spørgsmålet: »Det er naturligt at spørge både ministeren og regeringspartierne »hvorfor det«?« – altså hvorfor vi skal have en ny lukkelov.

»Detailhandelen« – fortsætter han – »i en række byer hovedsageligt i Jylland har sagt nej til en lovændring af denne karakter. Formentlig vil kun Bilka og Obs udnytte de nye åbningstider fuldt ud – og det er ikke engang sikkert.

Fødevarerådet, handelsstandsforeningerne i Handelskammeret og Håndværksrådet har advaret Folketingets Erhvervsudvalg mod at gennemføre ændringerne. Disse foreninger repræsenterer 15.000 detail- og håndværksforretninger – væsentlig flere end i Dansk Handel og Service.«

Og han slutter:

»Er det et ønskværdigt mål at tvinge kommunerne til at ændre daginstitutionernes åbningstider, således at der først lukkes kl. 21 med de deraf stærkt forøgede omkostninger for kommunen?

Er det et ønskværdigt mål at forringe livskvaliteten og dermed de menneskelige udfordringsmuligheder for de mange mennesker, der er beskæftiget i detailhandelen?«

Og det var et citat af advokat Mogens Lyster Poulsen fra Horsens Handelsstandsforening.

Derfor er det naturligt at spørge: Hvem er det, der ønsker disse ændrede åbningstider? Jeg tror såmænd ikke, det er Socialdemokratiet. De har ladet sig forføre af den diskussion, der har været mellem Dansk Handel og Service og HK, og sagt: Der kan vi finde en billig løsning, og den skal vi nok skaffe flertal for.

Jeg skal fortælle ministeren, hvem der ønsker dette her. Det gør de butikker, hvor man via nogle tvangsaftaler kan få centerdirektører til at fastlægge åbningstiderne. Og så ønsker lavprisvarehusene det. De er de eneste, der vil det. De andre vil ikke, det er jeg overbevist om. 90 pct. af butikkerne ønsker det ikke.

Men selvfølgelig er der også noget godt i regeringens forslag. Der er det gode i det, at juleaftensdag og grundlovsdag skal være lukkedage; det er forslag, som jeg genkender fra den tidligere regerings lovforslag. Jeg tror endda, at jeg var ophavsmand til dem selv, så dem kan jeg fuldt ud støtte.

Jeg synes, ministeren skal være opmærksom på, at forbrugerne er tilfredse med den lukkelov, vi har i dag. Den undersøgelse, som har været refereret mange gange, og som Gallup har foretaget, viser, at mellem 90 og 93 pct. af alle forbrugerne er godt tilfredse. Og så spørger jeg ministeren: Hvor mange andre love findes der i dette land, hvorom man kan sige, at mellem 90 og 93 pct. af befolkningen er tilfredse med dem? Det skulle da være den med børnepengene; den er alle selvfølgelig glade for, man er glad for checken en gang hvert kvartal.

[Flemming Hansen]

Men ellers tror jeg ikke, at man på noget område har en lov, man er så tilfreds med. Alligevel ønsker ministeren at ændre den. Medarbejderne ønsker det bestemt ikke, og forbrugerne gør det heller ikke.

Jeg synes, at ministeren skulle pille dette her af bordet. Lad os få fred for lukkeloven i mange år frem!

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Det er min opfattelse efter at have hørt hr. Flemming Hansens ordførertale, at der er stor usikkerhed om, hvad Det Konservative Folkeparti egentlig mener om lukkeloven. Hr. Flemming Hansen starter med at sige, at den tidligere industriminister fremsatte et lovforslag til liberalisering af lukkeloven. Derefter siger hr. Flemming Hansen, at man ikke kan forholde sig til Fremskridtspartiets forslag, fordi man i hvert fald ikke vil have, at der er åbent om søndagen. Derefter siger hr. Flemming Hansen, at i Sverige vil fagbevægelsen have, at man genindfører den gamle lukkelov.

Hvad kommer det dog det danske samfund ved, hvad fagbevægelsen i Sverige vil have? Var det en konservativ, jeg hørte tale?

Derefter siger hr. Flemming Hansen, efter at Det Konservative Folkeparti i den tidligere samling kom med forslag til en liberalisering af lukkeloven, at vi overhovedet ikke skal diskutere den, for der er så og så mange i den danske befolkning, som er tilfredse med den. Jeg synes, denne tale var værre end noget, jeg nogen sinde har hørt nogen fra Det Radikale Venstre komme med. Jeg forstod ganske enkelt ikke hr. Flemming Hansens ordførertale.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

En gang imellem kan man få valgt nogle ord, hvorom man efterfølgende føler: Hvor var de dog velvalgte. Når hr. Flemming Hansen – måske også meget berettiget – følte sig lidt ramt af det, jeg sagde om at forplumre debatten, kunne man måske fristes til at sige – det ved jeg ikke om man må – at det, der blev sagt af hr. Flemming Hansen, umiddelbart virker som noget forrvøvlet sludder.

Når jeg mener, at der i den grad har været gjort forsøg på at forplumre debatten, vil jeg

gerne illustrere det med bl.a. hr. Flemming Hansens indlæg i Randers Amtsavis den 22. november 1993, hvor hr. Flemming Hansen udtaler:

»Det nye lukkelovsforslag vil skabe et kunstigt pres for at holde længe åbent to lørdage om måneden, og det ville være en katastrofe for en meget stor del af de danske forretninger.«

Jeg vil gerne spørge, om hr. Flemming Hansen virkelig mener, at den katastrofe, der tales om i artiklen, ikke vil blive mange fold større, i det øjeblik man ophævede lukkeloven. Jeg vil gerne tilsvarende spørge hr. Flemming Hansen, der nævnte en lang række organisationer, der var betænkelige ved det her: Ønsker disse organisationer lukkeloven ophævet? Hvorfor ønsker hr. Flemming Hansen at ophæve lukkeloven, hvis der slet ikke er behov for at ændre lukkeloven, hvis der slet ikke er noget ønske om at få ændret det, vi har i dag? Det er, som om man forsøger her i dag – og det er, som om man har forsøgt i debatten ude omkring, bl.a. fra hr. Flemming Hansens side – at give det indtryk: Se, hvad der nu kommer fra regeringen; de vil smadre det hele. Vi er totalt uskyldsrene, vi ønsker ikke at gøre noget.

Jeg synes egentlig, at befolkningen fortjener at få det svar og også den viden, at man også fra hr. Flemming Hansen og fra Det Konservative Folkeparti som sådan har et ønske om, arbejder på og er indstillet på at ændre for ikke at tale om totalt at fjerne lukkeloven. Jeg vægter mig ved at tro, at de ansatte, HK-medlemmerne, synes, det ville være bedre.

Så vil jeg gerne sige, at det er fint, at hr. Flemming Hansen taler om de ansattes overskomster, men skulle man så ikke holde sig til, hvad der er korrekt? Der siges ikke én lang lørdag om måneden. Nej, der siges, at man har pligt til at arbejde hveranden lange lørdag, som butikkerne har åbent.

Formanden:

Jeg vil gerne sige, at der er en taletid, og den skal overholdes – i alt fald ikke overskrides så groft, som tilfældet var her.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg tror godt, at jeg er i stand til at holde mig inden for taletiden, for det svar, jeg vil give

[Flemming Hansen]

begge de to spørgere, går i virkeligheden ud på det samme. Vi tror, at en liberalisering af lukkeloven, som den daværende industriminister, fru Anne Birgitte Lundholt, foreslog, ville give stort set den samme lukkelov, som vi har i dag, men med en øget fleksibilitet.

Det, der sker her, er, at vi skaber et kunstigt pres på det at holde længe åbent to lørdage om måneden. Og det er det kunstige pres, jeg er sikker på at fru Lissa Mathiasen vil komme til at høre meget, meget mere om fra sit socialdemokratiske bagland. Derudover synes jeg, at en øget liberalisering, som vi gik ind for, vil give langt større fleksibilitet. Det, man forsøger at indføre her, er noget kunstigt makværk, og jeg beklager det dybt.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Min og hr. Flemming Hansens opfattelse af det, den tidligere industriminister fremlagde, er bestemt ikke ens.

Men jeg vil gerne spørge hr. Flemming Hansen – for jeg fik klart den opfattelse, at det eneste, hr. Flemming Hansen havde imod Fremskridtspartiets forslag om en total afskaffelse af lukkeloven, var, at han ikke brød sig om, at man også skulle holde åbent om søndagen – vil Det Konservative Folkeparti støtte vores forslag og komme med et ændringsforslag om at holde lukket om søndagen?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil gerne stille to helt kontante spørgsmål til hr. Flemming Hansen efter de kommentarer, der her faldt, og jeg mener faktisk, at vi har brug for et sagligt svar på dem. Hvorfor skulle en udvidelse af den ugentlige åbningstid på 5½ time, som bliver mulig nu, give mere pres i forhold til de små butikker? Hvorfor skulle det give mere pres i forhold til butikkerne i landområdene frem for en total ophævelse af lukkeloven?

Og så synes jeg egentlig, at hr. Flemming Hansen skylder os et svar på: Ønsker disse mange organisationer, som hr. Flemming Hansen tidligere nævnte her, en total ophævelse af lukkeloven? Mig bekendt ikke.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Til fru Pia Kjærsgaard kan jeg sige, at det ikke er et spørgsmål, vi har overvejet, men jeg vil overveje det positivt og henstille til den konservative folketingsgruppe, at vi går ind for fru Pia Kjærsgaards forslag, såfremt søndagen undtages. Det ligger meget tæt på det, vi har sagt hele tiden, og det er en af mulighederne.

Med hensyn til fru Lissa Mathiasens spørgsmål – ja, jeg har jo det problem, fru Lissa Mathiasen, at jeg er hæmmet af at have forstand på det, jeg taler om, fordi jeg selv er beskæftiget i detailhandelen, og jeg er overbevist om, at det lovforslag, regeringen har fremsat, med garanti vil føre til, at alle butikker føler sig tvunget til at holde åbent to lange lørdage om måneden – også butikken ude i landsbyen, også den lille butik. Den har bare ingen mulighed for at administrere det med de foreliggende overenskomster, og derfor er det sikkert, at den kun vil holde åbent én lørdag om måneden, den kan ikke klare mere, og dermed vil den tabe i kampen om forbrugerne, hvis de andre butikker holder åbent to lange lørdage om måneden, og det er jeg overbevist om at de store butikcentre gør.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg håber, hr. Flemming Hansen er enig i, at på et tidspunkt blev der sagt her fra talerstolen af hr. Flemming Hansen, at på den ene side vil man gå med til at ophæve loven, men på den anden side ønsker forbrugerne det ikke. Der er ikke noget behov for ændring af loven. Hvorfor skulle butikkerne – det være sig de mindre butikker, de store butikker såvel som butikkerne på landet – ønske at bruge en ekstra lørdag, hvis ikke der er behov for det, hvis forbrugerne ikke ønsker det? Men jeg tror da – jeg håber i hvert fald – at hr. Flemming Hansen er enig i, at skulle der vise sig at være et behov, ville det være naturligt og klogt af dem at holde åbent.

Men jeg synes, vi trænger til at få et svar fra hr. Flemming Hansen. Hvorfor skulle de gøre det, hvorfor skulle de leve op til det her, hvis der ikke er behov for det hos forbrugerne?

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Fru Lissa Mathiasen, uden for dette hus fin-

[Flemming Hansen]

des der noget, der hedder markedsmekanismer, og det gør, at man for alvor konkurrerer om at få kunderne ind i sin butik. Hvis nogle butikker holder længere åbent om lørdagen end andre, er der en god mulighed og god chance for at stjæle nogle kunder fra de andre og dermed overleve selv, så de andre må dø. Og det er klart, at det er den lille butik, og det er den lille butik i landsbysamfundet, som ikke har chance for at leve op til denne lukkelov. Derfor vil den falde bort; det er jeg helt sikker på.

Men når fru Lissa Mathiasen nu har så mange korte bemærkninger, ville jeg gerne høre fru Lissa Mathiasens kommentarer til det, jeg sagde om tidsfaktoren, denne uanstændige behandling af Folketinget og de mange, mange mennesker, der gerne vil ind til os i deputationer. Der er anmeldt, jeg ved ikke hvor mange, og der kommer allerede en hel del i morgen. Er det rimeligt, at vi har 17 dage til at behandle et lovforslag, som vi nu har diskuteret i ca. 12 år? Jeg vil gerne have fru Lissa Mathiasens bemærkninger til det.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det er klart, at det vil jeg da meget gerne svare på, selv om man måske kunne sige, at drøftelser om, hvordan udvalgsarbejdet skal tilrettelægges, måske mere hører til under udvalgsarbejdet, men nuvel.

Det er klart, at enhver deputation, der måtte ønske at komme, selvfølgelig får en mulighed for at komme. På samme måde vil de spørgsmål, der måtte være behov for at få besvaret, naturligvis også få den tid, der skal til til besvarelserne. Der er ingen, der er kommet og har sagt, at vi ikke overholder fuldstændig normale procedurer, som vi heldigvis har for vane at gøre i Erhvervsudvalget.

Jeg vil gerne sige vedrørende lovens ikrafttrædelsesdato, at jeg da til gengæld håber, at hr. Flemming Hansen er klar over, at ét er, at loven træder i kraft og giver nogle muligheder for butikkerne, men noget andet er de aftaler, man har med sine ansatte. Og jeg håber, at hr. Flemming Hansen, selv om han måske ikke så tit har mulighed for at være i sin butik, alligevel vil overholde de aftaler, der er indgået med de ansatte, og det vil sige, at man selvfølgelig må overholde de tidsfrister, der er, og det kan

man gøre ved at vente med at sætte eventuelle nye ting i værk, indtil nye aftaler er indgået og tidsfristerne er overholdt. Det håber jeg også at hr. Flemming Hansen er indstillet på.

Erik Larsen (V):

Vi kan jo næsten sige, at nu er vi her igen med lovforslaget om lukkeloven.

Jeg vil gerne på Venstres vegne slå fast, at der er utrolig megen tro i det, vi diskuterer i dag, men én ting er helt sikkert, og det er, at der findes ingen facitliste for, hvordan forbrugerne vil udnytte og bruge den mulighed, som en lukkelov eller en manglende lukkelov giver. Det er også ejendommeligt, synes jeg, at baggrunden for dette lovforslag er en forhandling mellem HK, Dansk Handel og Service og ministeriet. Det vil altså sige, at den store gruppe, som hedder forbrugerne, ikke har været inde i billedet, de har ikke haft afgørende indflydelse på dette lovforslag.

Venstre lægger kraftig vægt på, at vi har nogle muligheder på dette område, og at der kan ske en tilpasning til de behov og de muligheder, der er, og som de enkelte forretninger føler at der er. Jeg havde en lille forhåbning om, at fru Lissa Mathiasen kunne tilslutte sig det synspunkt, men Socialdemokratiet håber åbenbart på, at dette er noget, som i højere grad skal give ensretning, skal give ens regler fra kommune til kommune.

Jeg vil gerne sige, at vi føler, at dette her er en rammelov, som bliver fyldt ud. Man får mulighed for åbningstid frem til kl. 20; man får det, som der er maksimal mulighed for, i denne lov, og det vil efter min mening give en utrolig ulykkelig situation for de små og de mindre forretninger. Jeg tror, at de mindre forretningers mulighed lå i, at vi ikke havde en lukkelov. Jeg tror på, at landdistrikternes mulighed for at tilpasse sig lokale ønsker og behov og folks indkøbsvaner ville være med til at underbygge og understøtte den udvikling, som desværre ikke går særlig godt.

Det foreliggende lovforslag åbner for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan gå ind og lave en sortimentsliste. Det vil sige, at vi i øjeblikket her i Folketinget ikke ved noget om, hvad de mange forretninger, som i øjeblikket opfylder en funktion og er en god ting i lokalområderne, må handle med.

[Erik Larsen]

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal nu også ensrette kommunerne med hensyn til, hvilke muligheder kommunerne får for at dispensere fra loven – også et helt klart eksempel på, at det, man ønsker, ikke er fleksibilitet, men faste regler og faste rammer.

Det er klart, at sådanne tendenser som at lade en styrelse tage en lang række af de beslutninger, som egentlig burde tages af politikere enten i Folketinget eller i kommunerne, kan Venstre ikke tilslutte sig. Vi ønsker, at der er de friest mulige forhold for forretningslivet her i Danmark.

Der har fra denne talerstol været talt om forvirring og forplumring af debatten. Jeg vil gerne sige, at hvis det er rigtigt, er der mange, der bidrager, også blandt regeringspartierne medlemmer, og jeg vil gerne med formandens tilladelse citere fra Fyns Amts Avis fra tirsdag den 30. november, hvor fru Grete Schødt – medlem af dette Ting – siger:

»Regeringen måtte gå med til dette lukkelovsforslag, fordi de borgerlige ellers havde afskaffet lukkeloven.«

Videre siges det:

»Vi må desværre sige, at dette forslag til lukkelov var det næstbedste, vi kunne få.«

Jeg vil gerne henvende mig til industriministeren og spørge: Er det sådan, industriministeren opfatter situationen? Jeg havde troet, at når man havde en flertalsregering, fik man ikke det næstbedste set fra Socialdemokratiets side. Det vil jeg meget gerne have et svar på.

Må jeg sige med hensyn til Fremskridtspartiets forslag om en afskaffelse af lukkeloven, at det forslag kan vi støtte i Venstre. Jeg skal dog sige, at der nok, hvis det kommer til afstemning, vil være enkelte i Venstres gruppe, som ikke kan støtte det, men ellers er det jo et forslag, som vi ved tidligere debatter her i Folketinget har medgivet vores sympati.

Tommy Dinesen (SF):

Lige så sikkert som julen nærmer sig på denne årstid, lige så sikkert er det, at vi mødes her i folketingssalen og diskuterer lukkeloven. Denne gang tror jeg dog, at det er en af de sidste gange, så vidt jeg kan høre på ordførerne, og det synes jeg er udmærket.

Man kan sige med hensyn til denne lov, at man ikke kan gøre alle tilfredse; det er simpelt hen umuligt.

SF's holdning de sidste tre eller fire gange, vi har diskuteret dette her, har været – og det har vi sagt – at vi synes, det er godt, hvis de to berørte organisationer kan blive enige og forhandle sig frem til noget, der lyder fornuftigt. Det synes vi er sket, og det er jo det, der ligger i det forslag, som er til debat i dag. Så der er i hvert fald et flertal for, at det bliver noget i retning af det, der ligger her.

Når jeg siger i retning af, er det selvfølgelig, fordi der – som det også er blevet sagt – kommer en masse deputationer. Vi vil selvfølgelig lytte til det, der bliver fremsført, og er der nogle åbenlyse urimeligheder i det her, er vi naturligvis lydhøre og vil prøve på at se, om vi kan lave det om, hvis det er nødvendigt. Men i bund og grund er vi enige i det, der ligger her, og jeg synes ærlig talt, at det er lidt af en sejr for Folketinget, når man tænker på, hvor mange gange – i hvert fald når det drejer sig om synspunkter, vi og andre har fremsført – organisationerne bliver enige. Det er ærlig talt noget, som man godt kunne ønske sig ville ske adskillige gange, især når det er en sag som denne.

Jeg skal ganske kort berøre nogle af de ting, der har været sagt. Der er nogle, der mener, at to lange lørdage er noget skidt, det kan kunderne ikke finde ud af, og hvad ved jeg. Hvis kunderne kan finde ud af, at der er én lang lørdag, fordi butikkerne annoncerer betydelig med det, vil de også kunne gøre det, når der er to lange lørdage. Jeg kan ikke se, det skulle være noget problem med to lange lørdage frem for én. Det tror jeg nok kunderne og butiksindehaverne finder ud af. Selv om der er en enkelt her, der tager patent på at vide det hele om det, finder de jo nok ud af at lave nogle tilbud for at få folk ud på gaderne. Det kan de gøre andre steder.

Jeg synes også, det er godt, at der er noget, der hedder Butikstidsankenævnet. Det er noget af det, som vi har fremsført de andre gange, og det hilser vi naturligvis med glæde. Der er også nogle forenklinger med hensyn til opdeling af de forskellige butikstyper; det synes jeg også er godt.

Jeg behøver vel ikke at bruge mange ord på Fremskridtspartiets forslag, som vi aldrig har syntes var noget, der kunne bruges til ret meget; det synes vi stadig væk ikke.

Som sagt vil vi lytte til det, der fremkommer, og så synes vi ellers, at det er et udmærket lovforslag, der ligger her.

Sonja Albrink (CD):

Når enden er god, er alting godt. Sådan er der et gammelt ordsprog, som siger. Mere passende ord for den nye lov om butikstid, som vi har til behandling i dag, kan vel næppe siges.

Efter en lang og meget grundig og til tider langsom politisk proces, hvor bølgerne af og til er gået lidt højt, er CD utrolig glad for, at det er lykkedes regeringen og regeringspartierne endelig at få fremsat forslaget til lov om ny butikstid. Der skulle altså en flertalsregering til, før vi kunne få denne lov revideret. Jeg synes, ministeren og regeringspartiernes ordførere kan være stolte af, at det er lykkedes, og jeg tør godt garantere, at den tidligere regering ikke kunne gøre dette stykke arbejde efter. Det er godt, at vi får vedtaget dette lovforslag.

Regeringspartierne har trods deres forskellighed ingen grund til at føle mindreværd. Et kompromis som dette føler vi i CD i hvert tilfælde at der kræves respekt om. Derfor mener CD også, at det er lidt bagvendt, at den borgerlige opposition ikke har stemt for regeringens forslag. Det, den borgerlige opposition udviser i denne sag, er en lille form for paradepolitik. De ved godt fra dengang, de selv var i regeringen, at der ikke var flertal for hverken en total liberalisering af lukkeloven eller for noget af det, der ligner det lovforslag, som vi i dag behandler. Derfor burde man sige: Ja tak, den er god nok, den her. Under alle omstændigheder er det et stort skridt i den rigtige retning. Lad os få et bredt flertal, som jeg før sagde, så vi kan vise, at det handler om at være ansvarlig.

Lov om butikstid har, som det er fremgået, været diskuteret flere år både her i Tinget, imellem interesseorganisationerne og i medierne. Alle har haft mulighed for at ytre sig, og regeringen og regeringspartiernes ordførere har efter min mening udført et stykke godt politisk håndværk. Alle kort er blevet vendt, og der kan ikke koges mere suppe på denne sag.

Faktisk synes jeg, det er flot, at HK og Dansk Handel og Service fremkom med et forslag til ændring af lov om butikstid. Regeringens lovforslag bygger i høj grad herpå, fordi deres forslag jo gav udtryk for mindste fællesnævner, og det må accepteres. Når arbejdsmarkedets parter kan blive enige, har politikerne også en forpligtelse til at blive enige, og jeg mener, at vi kvitterer med dette her lovforslag.

I den forbindelse opfordrer CD arbejdsmarkedets parter til også på andre områder at prøve at afgive de bedste meldinger. CD er fuldt klar over, at den nye lov om butikstid er et kompromis, det skal der ikke lægges skjul på. Alle partier har ikke fået, hvad de ønskede, og det fik CD heller ikke. Men helheden er vigtig for CD. Samlet derfor en tilfreds CD-gruppe, der kan støtte dette forslag.

Den nye lovgivning er nemlig en meget stor forbedring. Vi er kommet et langt stykke hen ad vejen, hvad angår det meget rimelige i, at butikkerne skal kunne holde åbent, når der er kunder.

For CD er der ingen tvivl om, at mange hængende provinsbyer og lokalsamfund vil få glæde af den nye lovgivning, fordi den giver butikkerne mulighed for større fleksibilitet. Jeg tror, at alt for mange ser for pessimistisk på de mindre butikkers muligheder med denne nye lovgivning. Mere fleksibilitet er en udfordring for de mindre butikker og ikke en hæmsko, som det bliver sagt.

Vi må også huske på, at denne lovgivning vil give turisterhvervet et gevaldigt løft. Det er rigtigt, at CD principielt mener, at markedet er det bedste til at bestemme, hvornår der skal holdes åbent. Det betyder, at de mindre butikker kan tilpasse deres åbningstid efter behovet.

Men der er selvfølgelig visse hensyn at tage, som CD mener at regeringens lovforslag opfylder; det gælder bl.a. åbningstiderne på søn- og helligdage.

CD finder det helt naturligt, at man i forlængelse heraf bliver nødt til at afveje de problemer, som den hidtidige lov om butikstid har skabt, mod de ønsker og fornuftige argumenter og indvendinger, der er fremkommet i processen, og det føler jeg også er gjort på tilfredsstillende vis.

Men når CD er så tilfreds, som vi er, er det – bortset fra det gode kompromis – fordi det også viser, at vi kan føre politik på midten.

Jeg skal derfor afvise Fremskridtspartiets lovforslag og støtte industriministerens.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Fru Sonja Albrink indledte med et postulat, som jeg må erkende man ikke kan komme uden om. Det tror jeg heller ikke nogen regering ville kunne, for det er jo rigtigt – og jeg

[Flemming Hansen]

citerer -: Når enden er god, er alting godt. Det er korrekt. Det er ikke til at komme uden om.

Men det er altså heller ikke til at komme uden om, vil jeg gerne sige til fru Sonja Albrink, at er der nogen, der har skiftet mening i denne sag, må det være Centrum-Demokraterne, for sidste gang, der var lukkelovsdebat her i salen - det var den 29. oktober 1992, altså for ca. et år siden - sagde fru Sonja Albrink (Folketingstidende 1992-93, sp. 1068):

»Lad mig også sige, at når CD støtter det lovforslag, som foreligger fra ministeren, . . .« stort set om ophævelse af lukkeloven ». . . er det ikke kun for turisternes skyld.«

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Flemming Hansen, at CD og jeg har stadig væk den samme hest, så vi har altså ikke skiftet hest, og jeg føler heller ikke, vi har skiftet mening. Jeg anmodede under de tidligere forhandlinger den daværende industriminister om at prøve at finde det flertal, som CD ønskede til at få en fuld liberalisering, men vi føler, at det, der foreligger her, er nogle gode skridt i den rigtige retning, og det kunne jo være, at vi om nogle år kunne genoptage denne diskussion og se, hvad vi så kunne finde ud af.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal ikke forlænge debatten, for det er jo, som nogle har været inde på, en årligt tilbagevendende begivenhed, og man kan spørge sig selv, hvad vi skal underholde os med på tilsvarende tidspunkt næste år, men der findes måske nye muligheder.

Det Radikale Venstre støtter - meget naturligt - regeringens forslag og vil samtidig afvise Fremskridtspartiets forslag. Vi har aldrig været tilhængere af, at man lavede en total ophævelse af lov om butikstid. Vi har altid været tilhængere af, at der var visse restriktioner.

Som CD's ordfører har været inde på, er der jo tale om et kompromis. Det Radikale Venstre havde gerne set, at der f.eks. var mulighed for at holde åbent alle lørdage og havde gerne set en del mindre restriktioner end det, der her er lagt frem, men vi synes, at det er et skridt i den rigtige retning, og det er grunden til, at vi støtter det.

Jeg synes, det i virkeligheden er meget svært at udtale sig om, hvad udviklingen egentlig vil indebære. Når jeg er tilhænger af, at der var mere åbent, er det, fordi jeg mener, at butikkerne er til for forbrugernes skyld og ikke omvendt. Det kan man jo have forskellige meninger om, men sådan har jeg det. Jeg kan ikke se, at vi skal have nogen butikker, hvis der ikke er nogen forbrugere, men der er nogle, der har andre måder at argumentere på, det erkender jeg gerne.

Jeg synes faktisk, det er lidt svært at se, hvad der er til gavn for hvilke butikker. Jeg indrømmer, at der er utrolig megen skråsikkerhed i dette spørgsmål, og vi får jo alle mulige henvendelser på basis af de bestående tilstande, men jeg synes, det er postulatatagtige argumenter, der i virkeligheden ikke rummer noget særlig nyt. Jeg har i hvert fald ikke oplevet, at der er kommet andet frem, end »vi ved, hvad vi har, og vi er ikke meget for det, vi måske får, så derfor går vi imod det.«

Jeg synes, det er en stor fordel, at der er opnået enighed mellem parterne, og det er også grunden til, at vi har valgt kompromiset, men jeg synes, det er svært at se, hvordan udviklingen vil gå. Det forbløffede mig derfor lidt, at hr. Flemming Hansen kunne sige, at han er bekymret for de små butikker i lokalområderne, fordi de bliver presset til at holde længere åbent, som jeg tror der blev sagt, for jeg synes nærmest, man må bruge den argumentation, at det bliver en overlevelsesmulighed for de mindre butikker i de lokale områder, ligesom vi ser det i sommerlandet, og det er også grunden til, at jeg gerne havde set, at alle lørdage var åbne, for at tage et eksempel.

Men sådan er det ikke. Vi støtter dette kompromis og ser gerne, at loven gennemføres så hurtigt som muligt, men selvfølgelig under behørig respekt for øvrige medlemmer i Folketinget.

Lysholm Christensen (KRF):

Debatten om lov om butikstid giver jo anledning til en hel masse diskussion og har gjort det i flere år, og spændvidden i den diskussion afspejler sig netop i de to indlæg, vi har hørt her i dag fra henholdsvis Det Konservative Folkeparti og Venstre, for her har vi set en argumentation for bevarelse af de små landsbyer og butikkerne i landsbyerne med modsat for-

[Lysholm Christensen]

tegn. Altså den ene ordfører argumenterer med, at vi skal have en stram lov om butikstid, for at de pågældende butikker kan overleve, den anden ordfører argumenterer stik modsat, og det viser noget om, hvor vanskeligt det er at få denne lov strikket sammen på en tilfredsstillende måde.

Jeg skal indledningsvis sige nej til Fremskridtspartiets forslag. Det er for liberalt efter vore begreber. Her er der også mulighed for at holde helt frit åbent om søndagen. Det er vi stærkt imod. Der er heller ikke nogen begrænsninger i forbindelse med salg af stærke drikkevarer. Vi mener ikke, det er rigtigt at afskaffe lov om butikstid.

Baggrunden for det foreliggende forslag fremsat af regeringen er en række kendsgerninger, som jeg lige vil nævne.

Den nuværende lov om butikstid fungerer ikke tilfredsstillende. Der er for mange dispensationer, reglerne vedrørende sortimentet er uhåndterlige, og der er for små og for ringe muligheder for sanktioner over for dem, der ikke overholder lovens bestemmelser. Så der er altså en række forhold, der gør, at det er påkrævet at gennemføre en ændring af loven, som den ser ud nu.

Den tidligere industriminister forsøgte sig med et forslag sidste år. Det faldt som bekendt fra hinanden i forhandlingsforløbet. Jeg skal ikke fraskrive mig min andel deri. Det var ikke tilfredsstillende, som det var lagt frem, og som vi havde det på bordet på det tidspunkt.

Men det er interessant at lægge mærke til, når man har fulgt debatten igennem et par år og nu også i dag, at der formentlig her i Folketinget er et flertal for på det nærmeste en afskaffelse af loven, i hvert fald for en mere vidtgående liberalisering, end der er lagt op til fra industriministerens side i dag. Det vil sige, at hvis vi skal fastholde en lukkelov med en rimelig fasthed, for så vidt angår åbningstiderne, tror jeg, det er et godt kompromis, vi er kommet frem til i dag, for ellers vil vi formentlig i løbet af nogle få år se en situation, hvor lukkeloven vil blive næsten afskaffet.

Det er lidt af baggrunden for, at Kristeligt Folkeparti kan gå med til det foreliggende forslag. Vi har stor forståelse for de små detailhandlers situation, de ansattes situation i de små butikker, og vi vil derfor gerne være med til at sikre, at vi fortsat har en lukkelov, som

efter vores mening giver dem nogle rimelige livsvilkår. Hvis vi ikke var gået med på dette kompromis, som det naturligvis er, frygtede vi, at der i løbet af få år slet ikke var nogen lukkelov eller i hvert fald én, der var langt mere liberal end det her foreliggende. Vi synes derfor, det er et udmærket kompromis, vi er kommet frem til her.

Den eneste realitetsændring, der er i dette forslag, er for mig at se, at vi får mulighed for endnu en lang lørdag, for som det er nu, udnytter butikkerne jo ikke de ti frie timer, og derfor tror jeg heller ikke på, at muligheden for udvidet åbningstid de fem første dage i ugen vil blive udnyttet, men det giver lidt mere fleksibilitet, så man kan indrette sig efter forholdene i det område, hvor man nu er placeret. Derfor er den eneste realitetsændring for mig at se en ekstra lang lørdag, hvor man kan holde åbent, hvis man vil.

Vi er meget tilfredse med, at Butikstidsankenævnet bliver genindført. Vi er også glade for de meldinger, der er givet om sortimentsbestemmelserne, som skal fastlægges senere.

Dernæst er der håndhævelsen af bestemmelsen om salg af øl, vin og spiritus, som nu også bliver strammet op, sådan at der bliver mulighed for at skride effektivt ind, hvis der er nogle, der ikke overholder reglerne for dette.

Endelig vil jeg nævne, at det er positivt, at parterne, HK og Dansk Handel og Service, er enige om at anbefale dette forslag. Det borger for, at loven kan få en rimelig lang overlevelsestid, for hvis parterne ikke er med i et så vanskeligt spørgsmål som dette her, vil det formentlig ikke holde ret længe. Men det har vi en tro på at det gør under de givne vilkår.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Venstre har selvfølgelig megen opmærksomhed henvendt på netop det, som hr. Lysholm Christensen var inde på: de små landsbysamfund, landdistrikterne.

I den forbindelse synes jeg, at der i det foreliggende forslag er fjernet nogle muligheder for at gøre tingene fleksible og for at tilpasse sig de enkelte områders muligheder og behov, nemlig kommunernes mulighed for at dispensere, som nu bliver underlagt faste regler fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

[Erik Larsen]

Jeg vil gerne spørge hr. Lysholm-Christensen, om man ikke er betænkelig i Kristeligt Folkeparti med hensyn til at gennemføre sådanne snærende regler, fordi de delvis fjerner den kommunale selvbestemmelse.

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg har ikke hørt butiksindehavere og handlende i landdistrikterne udtale, at de har behov for længere tid til at handle i end den, der er skitseret i loven. Jeg har ikke hørt nogen, der har udtrykt ønske om at få mulighed for at holde åbent mere end de fem første dage i ugen til kl. 20 og to lange lørdage. Derfor forstår jeg egentlig ikke helt hr. Erik Larsens ønske om en total liberalisering. Det mener jeg kun kan blive til skade for netop landdistrikterne, for så vil der da være endnu større tilskyndelse til at køre til de store centre, som måske i nogle tilfælde vil udnytte mulighederne fuldt ud.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til lovforslag nr. L 64 om ophævelse af lov om butikstid. (Afskaffelse af lukkeloven), fru Pia Kjærsgaard, har ordet.

Pia Kjærsgaard (FP):

I Danmark har vi utrolig mange overflødige love. En af dem er lov om butikstid, som blev indført i 1904.

Fremskridtspartiet tror faktisk ikke på, at hverken vi herinde eller organisationerne eller andre i øvrigt end de berørte parter kan være dem, der er mest positive over for, hvordan arbejdstiden skal fastsættes i en butik.

Vi tror, at det er dem, der har med det at gøre til daglig, nemlig forbrugere og erhvervsdrivende, som burde vurdere, hvornår man vil lukke, og hvornår man vil åbne. Alt andet er faktisk udtryk for en meget forældet og meget formynderisk tankegang, som Folketingets medlemmer slet ikke burde gå så meget op i, som vi altså har gjort i ganske mange år.

Problemets kerne er jo, at behovet for at opretholde regler på dette område overhovedet ikke er til stede. Det er faktisk kun Folketingets medlemmer – eller i hvert fald nogle af dem – og så nogle organisationer, der synes, at man skal have lovgivning på dette område. Jeg

er overbevist om, at forbrugerne ville synes, det var rart, hvis man ophævede denne lovgivning.

Dansk detailhandel, herunder de medarbejdergrupper, som det berører, såvel som butiksindehavere, er faktisk bedst tjent med at kaste de lænker af sig, som loven repræsenterer. Kun ved en fuldstændig ophævelse af loven kan der opnås en frigørelse af de markeds kræfter, der kan sikre en sund og naturlig udvikling igennem et samspil imellem butikserhvervet som udbydere og forbrugerne som efterspørgere.

Hvis en liberalisering af lukkeloven skal have fuld beskæftigelsesmæssig virkning, skal området totalt liberaliseres.

Danmark har i de senere år oplevet en meget positiv udvikling i turismen. Det er godt. Turismen har i de senere år været stigende, og det ville også være en god grund til at ophæve loven.

Hvis butiksområdet frigøres totalt med hensyn til lukketider, vil erhvervet tilrettelægge åbningstiderne således, at det både i forhold til turister og de danske forbrugere opnår de mest optimale effekter.

Hvad går det så ud på, det forslag om en liberalisering af butiksløven, som regeringen har været så længe undervejs med?

Der sker det, at det butikstidsankenævnt, som vi nedlagde i 1989, bliver genoprettet. Bødestraffene bliver skærpet over for dem, der stadig væk overtræder den lovgivning, som vi fortsat har på området.

Så er der sortimentsbestemmelserne, som jeg finder meget besynderlige. Hvad er det, man vil? Jeg har godt set, at det i bemærkningerne er lidt mere udførligt skrevet, hvad § 3, stk. 2, omhandler, men jeg vil faktisk bede ministeren omtale den lidt mere, for jeg mener, det er et utrolig stort problem.

Hvordan skal man afskærme varer uden for den normale åbningstid eller lukketid, eller hvad man nu skal kalde det, i kiosker, tankstationer, konfekturforretninger og bagere, altså dem, som stadig væk kan handle med varer? Det mener jeg er et meget stort problem.

Hvilken status har f.eks. DSB-kiosker i forbindelse med § 3, stk. 2? Det spørgsmål synes jeg ministeren er sluppet alt for nemt om ved. Jeg har ikke set, at det problem er blev særlig meget omtalt, men jeg ved, at det er et stort

[Pia Kjærsgaard]

problem for de butikker, som det netop omhandler.

Endvidere er der kommet et påbud om, at der skal være lukket juleaftensdag og grundlovsdag. Det er også en klar restriktion i forhold til det, der foreligger nu. Alt i alt var det vist stort set de stramninger, som der faktisk er i dette lovforslag, og det er det, man kalder en liberalisering af lukkeloven! Liberaliseringerne betyder, at man udvider åbningstiden på hverdage til kl. 20, og at man nu både første og sidste lørdag kan have en lang lørdag. Det er ikke ret meget liberalisering. Nu har der været talt så meget om, at regeringen ville komme med et forslag. CD brystede sig af, at de liberaliseringer, som de havde været tilhængere af, var stoppet under den tidligere regering. Jamen i den forbindelse må jeg minde fru Sonja Albrink om, at CD var med til at nedstemme de forslag, som forelå om liberaliseringer vedrørende lov om butikstid.

Jeg tror – også efter at have hørt de ordførertaler, der har været holdt her i dag – at det er sådan, at enkeltpersoner i folketingsgrupperne er meget uenige med hensyn til denne lovgivning. Måske burde det være et af de lovforslag, hvor man var totalt frit stillet og stemte ud fra sin egen grundholdning og overbevisning. Det synes jeg faktisk godt man kunne gøre; så kunne det være, vi kunne få en effektiv liberalisering igennem. Måske er det sådan, at der inden for de enkelte partier er folketingsmedlemmer, som synes, at det allerbedste ville være Fremskridtspartiets forslag, altså en total ophævelse af den eksisterende lukkelov.

Det er jo også sådan, at der bliver foretaget utrolig mange undersøgelser på dette område. F.eks. viser undersøgelser, at 25 pct. vil handle mere lokalt, og i Sverige er opstået 2000 nye nærbutikker, efter at man dér afskaffede lukkeloven. I Sverige er forretningslivet faktisk begyndt at blomstre, mens det ikke går særlig godt i Danmark. Det synes vi er et eksempel, der er værd at følge.

Det betyder selvfølgelig også, at man godt kan punktere den myte, der har været om, at de små butikker kommer i klemme, hvis man ophæver lukkeloven. Jeg er fuldstændig enig med fru Lone Dybkjær, der sagde, at det nok netop er en måde at få de små nærbutikker til at overleve, at de selv kan være med til at fastsætte, hvornår de vil åbne, og hvornår de vil

lukke. I hvert fald er det ikke noget, Folketinget skal blande sig i. Det kan være, at der rundt omkring er handelsstandsforeninger, som kan finde ud af, hvornår man samlet vil åbne, og hvornår man samlet vil lukke, men det er altså en lovgivning, som Folketinget burde blande sig helt og aldeles uden om.

Det er jo også sådan, at alle foranstaltninger, der fjerner konkurrencebegrænsninger, vil bidrage til, at ledigheden bliver nedsat. Det synes vi da også var noget for regeringen at tage op. Den arbejdsløshed, vi har, er der ingen tvivl om ville blive en del afhjulpet. Det er jo sådan, at hvis man mærker et øget salg i butikkerne, kan man ansætte mere personale, og det vil være med til at nedbringe arbejdsløsheden. Hvorfor skal man lave alle de begrænsninger? Det er utrolig svært for Fremskridtspartiet at forstå.

Det er jo sådan, at påbud og forbud ud over det, som er allermost strengt nødvendigt i et retssamfund, faktisk burde afskaffes. Vi er et liberalt samfund – det bryster vi os i hvert fald af at være – og så er det faktisk uacceptabelt, at Folketinget den ene gang efter den anden lægger restriktioner på vores erhvervsliv, og det er noget, som dette forslag vil bidrage til.

Jeg har aldrig kunnet forstå, hvorfor i alverden et ægtepar, der har en lille butik, ikke selv må bestemme, hvornår de vil åbne, og hvornår de vil lukke den butik. Hvorfor i alverden skal Folketinget blande sig i, hvornår private erhvervsdrivende vil åbne og lukke? Jeg skal nok selv bestemme, hvornår jeg vil slukke lyset hjemme hos mig selv, og hvornår jeg vil have gæster. Jeg vil gerne have ministerens kommentar til det, for jeg synes, det er relevant. Hvorfor i alverden skal Folketinget blande sig i, hvornår en mand og en kone, der har en butik, skal lukke, og diktere dem, at de ikke må holde åbent om søndagen og grundlovsdag? Hvorfor i alverden må man ikke det? Jeg kan heller ikke rigtig forstå argumentet med søndag. Hvis det er vigtigt for Venstre og De Konservative, må de begrunde det, men folk må da lave, hvad de vil om søndagen. Hvis nogle har lyst til at bruge søndagen til f.eks. at gå i kirke – jeg har et indtryk af, at det er begrundelsen for Kristeligt Folkeparti – og andre har lyst til at handle i butikker, hvorfor må de så ikke det, hvorfor i alverden lægger vi alle de begrænsninger, som vi gør herinde fra Folketingets side?

[Pia Kjærsgaard]

Ganske mange ordførere har sagt, at vi vel nu ikke skal diskutere lukkeloven fremover. Det kan jeg garantere for at vi skal. Så længe vi har en lov om butikstid, vil vi blive ved med at diskutere den i det danske Folketing. Så længe vi overhovedet har en lovgivning på dette område, vil den lov blive taget op igen og igen og igen. Det lovforslag, som vi har diskuteret fra regeringens side, er jo et forslag, som vil medvirke til, at der kan sættes spørgsmålstegn ved mange af paragrafferne. Der vil givetvis også, når der er gået en årrække, være mange af paragrafferne, som regeringen føler sig tvunget til at lave om. Altså kommer vi til at diskutere loven om butikstid; det kan jeg garantere for. Det er 100 pct. sikkert, at så længe man har en totalt overflødig lukkelov, så længe man har begrænsninger på noget, som burde være totalt liberalt, vil der være røster fremme om, at man skal lempe, skal liberalisere, skal lave om. Så det er forkert, når der er nogle ordførere, der tror, at nu slipper vi for den diskussion; det gør vi ganske givet ikke.

Men jeg vil gerne på Fremskridtspartiets vegne stille et spørgsmål til ministeren. Nu er det jo sådan, at vi har en flertalsregering, hvis regeringen ellers kan blive enig med sig selv. Jeg vil gerne høre, om det foreliggende forslag er et forslag, der igennem Erhvervsudvalget kan undergå en yderligere liberalisering, eller om det er et forslag, der er lukket af for. Altså: Er der argumenter, som påvirker regeringen? Ønsker regeringen at få andre partier med? Eller hvordan er det egentlig med dette forslag? Er det et af betonforslagene, som regeringen bare ønsker at majorisere igennem i Folketinget? Eller hvordan ønsker regeringen egentlig at det skal gå igennem udvalget? Det vil jeg også gerne høre et bud på. Men specielt det med sortimentsbestemmelserne synes jeg at de ordførere, som går ind for forslaget, er sluppet ganske nemt over. Det er et enormt problem, og det vil givetvis være med til at gøre livet surt for de brancher, jeg nævnte, og jeg vil også gerne høre, hvilken status de forretninger, som har en form for statsstatus, altså DSB osv., skal have.

Industriministeren (Trøjborg):

Indledningsvis vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak, fordi der tegner sig så bredt et flertal bag regeringens lovforslag. Det er

klart, at det skal igennem den fornødne udvalgsbehandling, og dermed har jeg måske også svaret fru Pia Kjærsgaard, der spørger, hvorledes udvalgsarbejdet skal foregå, om det er sådan, at regeringspartierne er indstillet på at bevæge sig.

Dertil kan jeg sige, at regeringens målsætning er at få så bredt et flertal bag sit forslag som overhovedet muligt. Og jeg noterede mig med meget stor tilfredshed, at det af ordførertalerne fremgik, at det ser der ved denne førstebehandling ud til at være.

Flere ordførere har rejst spørgsmålet om sortimentsbestemmelserne – f.eks. spurgte hr. Erik Larsen, om sortimentsbestemmelserne ikke betyder ensretning. Vort udgangspunkt var, at det, vi ville, netop var at forenkle og ikke at kontrollere, om den ene bestemmelse blev overholdt mere strikte end den anden. Vi vil meget gerne give friere mulighed, vi vil meget gerne have en enklere administration. Og det er jo det, der er tale om, når man går fra syv forskellige sortimentslister til én. Vi vil meget gerne give oplysninger om, hvorledes vi har tænkt os at udforme sortimentslisten, men vi tror stadig væk, det er fornuftigt at bevare lovens bestemmelse om, at det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der er bemyndiget til at udforme bestemmelsen. Det er klart, at vi vil udforme bestemmelsen i tæt samarbejde med organisationerne, og det, jeg har lyttet mig til indtil nu – og det er ikke mindst fru Pia Kjærsgaard, jeg taler til nu – er, at der hos det, vi kalder sortimentsbutikker, er vældig stor tilfredshed med forslaget, således som det foreligger.

Fru Pia Kjærsgaard spørger også, hvorfor der overhovedet skal være begrænsninger i lukkeloven, hvorfor vi ikke kan være helt fri for bestemmelser om butikkers åbningstid. I den forbindelse vil jeg gerne henvise til det, fru Lone Dybkjær med vanlig skarphed sagde i sin tale, nemlig at det, der er tale om her, er et kompromis, og et kompromis skal man ikke beskæmme i sin tale her i folketingssalen, for et kompromis er en forudsætning for, at vi overhovedet kommer videre. Hr. Lysholm Christensen gjorde det rimelig klart i sit indlæg, at det, der var tale om, var, at vi var i en situation, hvor Folketinget ikke kunne bevæge sig på forslaget om butikstid. Derfor er sagens kerne, at skal vi videre, skal der være mere rå-

[Industriministeren]

derum for virksomhederne, skal der være mere råderum for forbrugerne, skal der altså findes et fornuftigt kompromis, og det har vi fundet her.

Jeg kan ikke lade være med at se på hr. Flemming Hansen, når jeg svarer fru Pia Kjærsgaard, for når der er tale om, at der er visse bestemmelser, er det i og for sig med nøjagtig samme begrundelse, som Det Konservative Folkeparti har for ikke at ville have åbent om søndagen. Når vi har visse bestemmelser om, at man skal lukke detailhandelsbutikkerne kl. 20, er det, fordi vi er nået frem til et kompromis, der går ud på, at vi ikke er indstillet på, at man skal kunne købe spiritus på Strøget kl. 12 om natten til hverdag. Vi er indstillet på, at der skal være visse begrænsninger for detailhandelen, ergo har vi udvidet åbningstidsmuligheden til kl. 20. Sådan vil der jo være forskellige holdninger, og disse holdninger er nu afbalanceret i dette kompromis.

Når hr. Erik Larsen siger, at dette her bare er noget, som organisationerne har trukket ned over hovedet på Socialdemokratiet – ja, i og for sig på os alle sammen – må jeg gøre opmærksom på, at det er en ganske lang proces, vi har været igennem.

Efter at den tidligere regering, som hr. Erik Larsens parti, Venstre, deltog i, måtte opgive at komme igennem med sit forslag, har vi jo været igennem en lang proces. Her er ikke tale om, at et par organisationer alene har siddet og forhandlet; her er der tale om en proces, som Folketingets partier tog initiativ til at sætte i gang, fordi holdningen var, at det er uholdbart, hvis vi fastholder den gældende situation og overhovedet ikke vil bevæge os. Så er vi i en situation, der er uholdbar for forbrugerne og i og for sig også for Folketinget, for der er en vilje til at komme videre. Alt eller intet-holdningen fører jo intet med sig, alt eller intet-holdningen kan kun få alt til at dø. Derfor startede vi den proces, der førte til, at der blev afholdt en stor høring i Folketingets landstings-sal, og derefter var der forhandlinger mellem organisationerne; og nu er der et godt udgangspunkt for at få vedtaget en lov, der kan holde i mange, mange år.

Jeg må også sige til hr. Flemming Hansen – og det skal være min afsluttende bemærkning – at det var ganske tvetunget tale, der blev ført. Jeg hørte hr. Flemming Hansens indlæg på

samme måde, som flere ordførere i salen tilsyneladende hørte det: at der med de mange, lange referater fra Handelsstandsforeningens møde i Horsens var tale om en politiker, der på Det Konservative Folkepartis vegne ganske vist havde det udgangspunkt, at han støttede et forslag, der indebar en fuldstændig ophævelse af lukkeloven, men det måtte ikke gå op for nogen. Det måtte ikke hverken kunne høres eller ses – hvorfor skulle vi ellers have den lange tirade af begrundelser for, at vi skulle fastholde tingene nøjagtigt, som de er?

Et af de mest besynderlige argumenter i den sammenhæng var argumentet om, at når vi nu vedtog en liberalisering af lov om butikstid med mulighed for øget åbningstid, ja, så var der tale om, at vi fik en ganske anden situation i forhold til kommunernes åbningstider på daginstitutionsområdet. Det var dog det mest besynderlige argument, jeg har hørt endnu, når man tager i betragtning, at dette her er det eneste område, hvor vi fastsætter åbningstidsbestemmelser, der også er gældende for de ansatte. Det gør vi jo hverken for DSB, for kommunerne – plejehjem, omsorg for de ældre osv. – eller for sygehuse. Problemet med den større fleksibilitet, som der givetvis er behov for i daginstitutionerne, er fuldstændig uafhængigt af, om vi åbner mulighed for en mindre forøgelse af butikkernes åbningstid eller ej; det eksisterer under alle omstændigheder. Det argument synes jeg virkelig er hult, så det basker.

Jeg vil meget gerne afslutte med at sige tak for de positive bemærkninger. Regeringen vil naturligvis bestræbe sig på at yde den service, som regeringen skal, i forhold til Folketingets behandling af lovforslaget. Det skal blive en grundig og seriøs behandling. Der skal ikke være tvivl om, at vi naturligvis vil svare på alle de spørgsmål, der måtte blive stillet, og vi skal naturligvis også sørge for, at der bliver den tid til behandlingen i Folketinget, som der er krav på.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Den skal også blive kort, for jeg ser ingen grund til, at vi tager flere sværds slag om lukkeloven i denne omgang, men når ministeren finder det besynderligt, hvad HK og formanden for Handelsstandsforeningen i Horsens siger – det var det, jeg citerede ordret – så må jeg sige,

[Flemming Hansen]

at det jo er ministerens egen sag, om han vil vurdere det sagligt eller usagligt.

Vi synes, at en fri lukkelov ville give den fornødne fleksibilitet. Det gør dette lovforslag ikke; det binder nemlig folk til at holde åbent på det tidspunkt, der passer ministeren. Hvis en forretningskunder f.eks. bor i et landsbysamfund og kommer hjem fra staden kl. 9 om aftenen, så kan man holde åbent til kl. 9 om aftenen med en liberal lukkelov, men det kan man ikke med denne her, for fleksibiliteten mangler.

Og så svarede ministeren ikke på mit spørgsmål om tidsfaktoren. Vi nærmer os jo ikke midnat endnu, men jeg kan da se, at vi nu er nede på, at Folketinget får 16 dage til at behandle dette lovforslag – mens regeringen altså har brugt 8 måneder bare til at blive enige om at fremsætte det. Vi må have en kommentar til, om det er en rimelig måde at gebærde sig på.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Det er vist et mindre problem med de 16 dage, for det er der ikke ret mange der tror på kan lade sig gøre. Dette er vel nok det forslag, som fortsat vil medføre flest deputationer i udvalget. Og det forstår jeg godt, for jeg synes ikke, ministeren rigtig svarede mig med hensyn til spørgsmålet om sortimentsbestemmelserne.

Når der i bemærkningerne til § 3 står, at det må kræves, »at der er tale om 2 selvstændige afdelinger, der uden for butikstiden er effektivt adskilt fra hinanden ved hjælp af vægge, gitre eller lignende«, må jeg altså spørge: Er det egen indgang eller hvad? Jeg synes virkelig, det er et problem for den slags butikker, at de pludselig skal til at etablere noget, som med garanti vil være fordyrende og besværligt for dem.

Ministeren svarede mig heller ikke på, hvilke bestemmelser butikker med DSB-status kommer ind under. Det synes jeg også kræver et svar.

Og så skal jeg da huske at sige, hvad jeg desværre glemte før, at jeg siger tak for tilslutningen fra Venstre. Det konservative forbehold må vi jo se på i udvalget.

Og så er det 100 pct. sikkert, at Fremskridtspartiet vil bede om, at vores forslag kommer til afstemning i folketingsalen.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg har fuld forståelse for – efter at have hørt ministeren – at det, der her er tale om, er et kompromis, det er noget, man har forhandlet sig til rette om. Jeg er selvfølgelig også enig i, at det har været en meget lang proces. Der er utrolig mange organisationer, som har været hørt. Jeg vil også gerne sige, at jeg synes, at det, der er gået forud, har skabt et formidabelt godt grundlag, men det har jo også været utrolig lang tid.

Når jeg tager ordet igen, er det, fordi ministeren ikke svarede mig på spørgsmålet om citatet fra Fyns Amts Avis af medlem af dette Ting, fru Grete Schødt, som siger:

»Regeringen måtte gå med til dette lukkelovsforslag, fordi de borgerlige ellers helt havde afskaffet lukkeloven.«

Det vil jeg meget gerne have ministerens kommentarer til, for det er jo egentlig interessant, hvis fru Grete Schødt har ret. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Har fru Grete Schødt ret i den påstand, som her er citeret?

Industriministeren (Trøjborg):

Til hr. Erik Larsen skal jeg blot sige, at regeringen synes, det er et rigtig godt forslag, som regeringen har lagt på bordet her. Det kan vist ikke siges mere klart; det skal jeg i hvert fald ikke prøve på, for det tror jeg ikke det kan.

Til fru Pia Kjærsgaard vil jeg sige: Nej til egen indgang. Det bliver, som det er beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget. Og med hensyn til DSB-butikkerne: Hvis det er sortimentsbutikker, så er det sortimentsbutikker på de betingelser, der i øvrigt er gældende. Vi vil i øvrigt meget gerne levere svar på begge spørgsmål under udvalgsarbejdet. Men nej, der er ikke tale om, at der skal etableres egen indgang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ingrid Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Er-

[Den fg. formand]

hversudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af lov om eksportkredit. (Rentetilskud i forbindelse med dansk infrastruktureksport til de baltiske lande).

Af industriministeren (Trøjborg).

(Fremsat 24/11 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Eva Fatum (S):

I Socialdemokratiet havde vi gerne set lov nr. 1063 af 23. december 1992 ført ud i livet. Denne lov gav mulighed for, at Danmark kunne give blandede kreditter i forbindelse med dansk infrastruktureksport til de baltiske lande samt Kaliningrad-regionen og Skt. Petersborg-regionen i Rusland.

Det er derfor ikke, fordi vi ikke er tilfredse med ordlyden af denne lov, at vi nu støtter det af industriministeren fremsatte lovforslag nr. L 82, men udelukkende et spørgsmål om, at ordningen både i EU- og OECD-regi har mødt stærk modstand fra en række lande.

Reglerne i OECD og EU giver ikke mulighed for, at bistandskreditter, der hidtil kun har været anvendt til finansiering af en række projekter i ulandene, kan udbredes til dele af de central- og østeuropæiske lande. Med hensyn til de tre baltiske lande er disse fuldt anerkendt af EU som selvstændige stater og dermed ikke omfattet af de senere indførte OECD-regler.

Efter stærk opfordring fra EF-Kommissionen har Danmark derfor måttet acceptere at begrænse ordningens anvendelse til kun at omfatte de baltiske lande.

Socialdemokratiet støtter derfor L 82.

Flemming Hansen (KF):

Jeg er fuldstændig enig i de betragtninger, den socialdemokratiske ordfører gjorde her, og med nøjagtig samme argumenter støtter den konservative folketingsgruppe forslaget.

Erik Larsen (V):

Det er klart, at vi må ændre rentetilskudsordningen, som EF-Kommissionen ikke har godkendt, og som også har mødt modstand både i EU og i OECD, sådan at den kan komme til at fungere.

Jeg kan sige, at Venstre fuldt ud bakker op, at vi nu tilretter denne lovgivning, så det kan lade sig gøre at få gang i disse ordninger; men jeg vil gerne understrege, at vi selvfølgelig går ud fra, at man også på længere sigt arbejder for at gennemføre den oprindelige ordning i den udstrækning, som det var tænkt. Det er det mål, vi har, men vi synes, at dette lovforslag er en udmærket måde at få startet tingene op på.

Rahbæk Møller (SF):

Vi beklager også, at loven ikke kan fungere som oprindeligt vedtaget, men der er ikke noget at gøre, så vi tilslutter os de ændringer, ministeren foreslår.

Den fg. formand (Ingrid Rasmussen):

Fru Pia Kjærsgaard har ordet ... så er det fru Lone Dybkjærs tur.

Lone Dybkjær (RV):

Ja, endnu har vi jo ikke indført, at når vi ikke siger noget, er det det samme som tilslutning; men det kunne måske være meget praktisk.

Men under alle omstændigheder tilslutter Det Radikale Venstre sig også forslaget.

Industriministeren (Trøjborg):

Jeg vil meget gerne sige tak for den opbakning, der har været til lovforslaget. Vi ser frem til udvalgsbehandlingen.

Regeringen havde gerne set, at de områder, der var nævnt i den tidligere lov: de russiske områder, der støder op til Østersøen, kunne være omfattet, men det er ikke muligt at få det gennemført. Det er jo således, at EF-Kommissionen har forhandlingskompetencen og forhandler dette spørgsmål i OECD. Derfor var det ikke muligt.

Men nu kommer vi i gang i Baltikum, og jeg tror, det vil medføre, at der kan komme et lidt større træk på vores eksportkredit, sektion 3, som vi kalder det, således at vi kan få mere gang i samhandelen med Østeuropa.